

noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec

Pravenčan/ka

SEPTEMBER 2022 - Číslo 3 - ROČNÍK XIV. - trojmesačník

*Od jari až do jesene všetko sa zazelenie.
No keď príde ten čas, krajina naberá iný ráz.
Tá pani bohatá, sfarbuje stromy i lístie do hnedozlata.
Všetko hýri pestrým koloritom, až dych sa zastavuje pri tom.
Oranžová, žltá, kde tu so zvyškami zelenej...
...až ku krásne tmavohnedej, ba čiernej na pohľad.
Ach, áno, toľko krás!
Aj takto to má svet rád, ladí svoje oblečenie do odtieňov jesene.
Oko teší, hladí dušu a tíško šepká:
„Teš sa, neplač.“*

Marianna Šovčíková

Stromy sa postupne, akosi neochotne, zbavujú svojich šuštiacich listov a prikrývajú zem, čakajúcu na zaslúžený oddych. Nastáva čas rozlúčky s letom, čas očakávania zimy, čajová sezóna plná zberu úrody zeleniny, ovocia, bylín, húb a ich spracovania. Aj keď teplé slnečné lúče v priebehu niekoľkých hodín vystriedala upršaná a chladná jeseň, zohrejeme sa ešte pri letných spomienkach.

Foto - Kvetinárstvo Mariana

Slávnostnou udalosťou v našej obci v tomto roku bolo 755. výročie prvej písomnej zmienky obce Pravenec. Štrnásťročná existencia obecných novín Pravenčan/ka bola docenená a odmenená v podobe pamätného listu, ktorý udelili starosta obce a Obecné zastupiteľstvo v Pravenci. Zrod každého nového čísla a fungovanie v našich novinách je zásluhou spolupráce našej redakčnej rady. Touto cestou vyjadrujem veľkú vďaku všetkým bývalým aj súčasným členom redakčnej rady - Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Roman Wesserle, Ing. Róbert Mikulášik, František Tisoň, Jozef Kmeť, Ing. Marián Dvorský, Jozef Šebest a Mgr. Roman Mik.

Šéfredaktorka Mgr. Jolana Majzlanová

Kalendár vývozu odpadu z PET, VKM (tetrapak),
kovov

Pripravované akcie v našej obci:

ZPOZ - Uvítanie detí do života -

október 2022

Jubilanti

október 2022

OcÚ Pravenec - Hodová - Katarínska zábava

november 2022

Zo života obce

Od posledného vydania našich obecných novín sa obecné zastupiteľstvo zišlo dvakrát, a to 15.8.2022 a 30.8.2022.

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 15.8.2022 prijalo Obecné zastupiteľstvo v Pravenci uznesenia, ktorými:

1. zobralo na vedomie:

a) správu o plnení uznesení z predchádzajúcich zasadnutí obecného zastupiteľstva a správu o činnosti obce, v ktorej starosta obce informoval:

- odkúpenie a prenájom pozemku pod bufetom a prístreškom na futbalovom ihrisku

SVP, š.p., predložil zmluvu na posúdenie na Ministerstvo životného prostredia SR dňa 9.3.2022, ministerstvo ku dňu konania zasadnutia obecného zastupiteľstva zatiaľ nedalo stanovisko k prenájomu predmetných pozemkov (Ku dňu uzávierky Pravenčan(ky) môžeme konštatovať, že so SVP, š.p. bola uzatvorená nájomná zmluva k pozemkom pod vyššie uvedenými stavbami, a môže sa po ôsmich rokoch pokračovať v konaní o dodatočnom povolení oboch stavieb a ich kolaudácii)

- majetkovo-právne usporiadanie formou zámeny časti starého a nového koryta Lihotského potoka na vybranom úseku

kataster cca pred mesiacom zrealizoval opravu údajov v katastri, momentálne sa pokračuje vo vyhotovovaní geometrického plánu za účelom zámeny parciel na danom úseku

- rekonštrukcia Domu smútku v časti Dedina

preberacie konanie sa uskutočnilo dňa 3.5.2022; končená cena diela, po pripočítaní prác navyše a odpočítaní nerealizovaných prác, bola 120.209,23 eur, vysúťažaná cena bola 119.148,06 eur. Reálne zaplatená cena bola 107.406,95 eur, keďže boli vyrúbené penále za oneskorené odovzdanie diela vo výške 12.802,28 eur. 26.8.2022 sa uskutoční kolaudačné konanie

- parkovisko pri cintoríne v časti Kolónia

preberacie konanie sa uskutočnilo dňa 15.7.2022. Vysúťažaná cena bola 49.047,89 eur. Po odpočítaní nerealizovaných prác a pripočítaní prác navyše obec zaplatila 50.386,01 eur, pričom vybudovanie plochy pre obecný mobiliár stálo 1.708,03 eur. Návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia ešte nebol podaný, nakoľko sa čaká na vyhotovenie geometrického plánu

- parkovisko pred bývalým TN nábytkom

na základe vyjadrenie SVP, š.p., je potrebné prepracovať projektovú dokumentáciu týkajúcu sa odvodnenia uvedenej plochy, nakoľko celá plocha uvažovaného parkoviska je odvodnená do Lihotského potoka; je potrebné vykonať opatrenia, aby prietok odvádzanej plochy z uvedenej plochy dosahoval hodnoty v zmysle požiadavky SVP, š.p.

- prepojenie cesty medzi oboma časťami obce

projektová dokumentácia je v procese vyhotovovania a mala by byť odovzdaná na prelome mesiacov august a september

- odkúpenie areálu bývalého SOU nábytkárskeho

kúpna cena bola vyplatená a zo strany vlastníka areálu bol podaný na katastrálnom úrade návrh na vklad

- poskytnutie dotácie na komunálnu techniku

obec bola úspešná so svojou žiadosťou na Environmentálnom fonde o poskytnutie dotácie na zakúpenie komunálnej techniky – malotraktor s príslušenstvom; za predpokladu splnenia požiadaviek Environmentálneho fondu (stiahnutie procesu verejného obstarávania do stanoveného termínu), bude obci poskytnutá dotácia vo výške 52.170 eur.

- v termíne od 26.7. do 29.7.2022 prebehlo v obci zber nebezpečného odpadu

b) informáciu o rozpočtovom opatrení č. 5/2022 v kompetencii

starostu obce, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2022

c) správy hlavného kontrolóra obce o výsledku kontroly č. 1/2022 – 4, 1/2022 – 5, 1/2022 – 6, 1/2022 – 7, 1/2022 – 8, 1/2022 – 9 a 1/2022 – 10

d) správu nezávislého audítora pre štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo obce Pravenec z auditu účtovnej závierky obce Pravenec za rok 2021

e) správu komisie pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov obce o tom, že verejný funkcionár obce Pravenec Ing. Róbert Mikulášik podal Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov verejného funkcionára za rok 2021 v stanovenej lehote a na predpísaných tlačivách, a teda v súlade s ústavným zákonom č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných v znení neskorších predpisov.

2. schválilo:

a) návrh rozpočtového opatrenia č. 6/2022, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2022

b) návrh zmeny cenníka pohrebnej služby Miroslava Peticová od 1.8.2022

3. súhlasilo:

a) s vypílením 1 ks dreviny, druh breza, rastúcej na pozemku parc. č. 1946, k.ú. Pravenec, a ponechaním drevnej hmoty z vyrúbanej dreviny v prospech žiadateľa.

Z dôvodu potreby schválenia zmeny uznesenia Obecného zastupiteľstva v Pravenci č. 27/2022, zo dňa 18.5.2022, týkajúceho sa odkúpenia areálu bývalého SOU nábytkárskeho, v súvislosti s prerušením katastrálneho konania na katastrálnom úrade, bolo zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolané aj na 30.7.2022, na ktorom obecné zastupiteľstvo:

1. schválilo:

a) zmenu uznesenia Obecného zastupiteľstva v Pravenci č. 27/2022, zo dňa 18.5.2022 v zmysle požiadavky Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor

b) návrh rozpočtového opatrenia č. 7/2022, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2022

c) návrh nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenskou republikou, v mene ktorej koná správca SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, ako prenajímateľom, a obcou Pravenec, ako nájomcom, na predmet nájmu - pozemky registra C KN parc. č. 2191/2 a 2191/3, k.ú. Pravenec, a jej podmienky

Ing. Róbert Mikulášik - starosta obce

Celé znenia dokumentov si môžete preštudovať na stránke www.pravenec.sk

Volby do orgánov samosprávy obcí

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím
č. 209/2022 Z. z. vyhlásil
volby do orgánov samosprávy obcí a volby do orgánov
samosprávnych krajov
a určil deň ich konania na sobotu **29. októbra 2022**

**MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Zoznam kandidátov zaregistrovaných pre voľby starostu v
obci Pravenec:

1. **Marián Kmetko**, 54 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
2. **Jozef Majzlan**, 67 r., podnikateľ, nezávislý kandidát

Zoznam kandidátov zaregistrovaných pre voľby do obecného zastupiteľstva:

1. **Adam Brecko, Mgr.**, 28 r., živnostník, nezávislý kandidát
2. **Martina Bugárová**, 50 r., živnostníčka, Národná koalícia /nezávislí kandidáti/
3. **Marek Cagáň**, 47 r., živnostník, nezávislý kandidát
4. **Miroslav Eckhardt, Ing.**, 33 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie
5. **Michal Hudek**, 34 r., živnostník, nezávislý kandidát
6. **Lenka Kmeťová**, 36 r., ekonómka, nezávislá kandidátka
7. **Miroslav Majzlan**, 51 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie
8. **Boris Mercek**, 25 r., operátor výroby, nezávislý kandidát
9. **Radovan Poliak, Ing.**, 45 r., živnostník, nezávislý kandidát
10. **Jozef Tipul, Ing.**, 52 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie

TOP guláš 2022

Občianske združenie Hornonitrie Obec Pravenec MAS Žiar OZ Hornonitrie

Snečná sobota 2. júla 2022 organizátorom naozaj priala. Už siedmy raz sa stretli dediny Hornonitria tentokrát na športovom areáli v Pravenci na podujatí so súťažou o najchutnejší guláš a 7. futbalový turnaj vyslúžilcov. Účastníci si preve-rili kondičku registrovaných futbalových hráčov vo veku nad 40 rokov a neregistrovaných hráčov nad 30 rokov. Pozornosť pútali vône a gulášmajstri so svojimi pomocníkmi, ktorí súťažili vo varení najchutnejšieho guláša. Aj v tento deň sa stretlo deväť obcí – Pravenec, Nitrianske Pravno, Tužina, Chvojnica, Malinová, Kľačno, Poluvsie, Nedožery- Brezany a Poruba. Sprievodné akcie zabavili súťažiacich aj divákov. Zástupcovia jednotlivých dedín súťažili v pití piva na čas, škriabaní zemiakov a pribíjaní klinčov. Za dve minúty sa najviac zemiakov podarilo oškriabať dvojici z Nedožier- Brezian. V pití piva opäť zvíťazil Miroslav Dzina, prezident OZ Hornonitrie. Okrem víťazstiev v menších súťažiach však každého zaujímala hlavná súťaž- „Putovná vareška“, ocenenie, ktoré je dôkazom, ktorý guláš chutil najviac. Tento rok „Putovnú varešku“ získala obec Poruba, putovný futbalový pohár skončil v Pravenci a celkovým víťazom v súťažiach TOP guláš 2022 sa stala obec Nedožery- Brezany. Hudobným hosťom boli Jana Krištof Lehotská s kapelou a folklóristi z Poluvsia. Moderátormi podujatia - Radka Tarabčíková a Peter Benkocký.

Zdroj: redaktor Igor Roško, spracovala
Mgr. Jolana Majzlanová

78. výročie Slovenského národného povstania

*Sloboda sveta, jak krásna to veta,
keď hlad a zbrane budú navždy pochované.*

*Pre všetkých ľudí, to uzná každý,
by skončili raz tieto vraždy, navždy!*

*A každý človek si bude držať v ruke ten svoj kus chleba.
Bude lepšie, verte mi, pre všetkých ľudí na zemi.*

H.Š. Ivana

26. augusta 2022 sa v našej obci konali oslavy 78. výročia SNP. Oficiálna časť programu začala pietnym aktom pri pamätníku na Mokradi. Zaznela hymna, vystúpili trombitáši Hornej Nitry, Ing. Helena Husáriková predniesla báseň, nasledovali príhovory starostu obce Ing. Róberta Mikulášika a za ZPOZ sa ujal slova p. Imrich Hranai. Po kladení vencov a vystúpení spevokolu Tatrovanka sa vatra mohla zapáliť. Touto cestou ďakujeme staviteľom – Mgr. Roman Mik, Ing. Marián Dvorský, Ing. Martin Kobela, Michal Hudek, Jozef Majzlan, Peter Krebs, Patrik Bobocký, Tibor Šerban, Milan Kurek a Juraj Šovčík. Vatra mala tento rok 5,2 metrov. Vďaka patrí aj organizátorom – Komisii pre kultúru, šport, mládež a vzdelávanie v spolupráci s OcÚ v Pravenci a Zboru pre občianske záležitosti v Pravenci. O občerstvenie a dobrú náladu sa postaral Pub u Michala a DJ Urban Obert. O rok v takom hojnom počte opäť dovidenia.

Jolana Bobocká

Prvý Mohykán v Pravenci

Majstrovstvá sveta v 3d lukostrelbe, (3d lukostrelba je imitácia lovu zvierat) v Slovinsku na hrade Mokrice, ktoré sa konali na prelome augusta a septembra, sa začali slávnostným ceremoniálom v pondelok večer. Strieľalo sa v starom anglickom parku v obrovskom golfovom areáli, kde boli postavené tri trate: A, B, C. Ja som začínal B-čkom, nasledovalo C a A.

Bola to moja prvá mimoslovenská súťaž a druhýkrát som bol takto v zahraničí, takže som sa dosť obával, ako to zvládnem, keďže psychicky je to niekedy ťažké ustáť a v tomto športe môže každý šíp rozhodnúť.

Angličtina mi veľmi nejde, v pondelok som sa ešte zasekával, ale vo štvrtok som už plynule rozprával. Bola to úžasná skúsenosť a tento jazyk som si naozaj natrénoval, keďže v mojej skupine bol Talian, Slovinec, dvaja Rakúšania a jeden Nemec. Počas týchto dní som poriadne nespál, pretože ešte aj v noci sa mi snívalo o počítaní bodov a chybách v bodovačke, keďže zo mňa urobili hlavného zapisovateľa našej skupiny a ja som to cítil ako veľkú zodpovednosť.

Našťastie boli všetky body zapísané správne.

Dal som si cieľ nastrieľať každý deň priemer nad 5 bodov. Prvý deň sa podarilo 5,8, na ďalší 5,11, z čoho som bol trochu sklamaný, avšak cieľ som splnil a koniec koncov pre každého bola trať C náročná. Posledný deň som nastrieľal úžasných 6,9 bodov. Išiel som spať spokojný, ale ešte predtým som sa pridral na atletický tréning ku sedembojarkam, kde som si na nádhernom atletickom štadióne a v

hale porovnal svoje schopnosti s ľuďmi, ktorí boli už niekoľkokrát na Olympiáde. Tempo som si držal, ale na rozdiel od nich som bol úplne zničený. Bolo úžasné si to vyskúšať a zažiť úplne iné (luxusné) podmienky.

V piatok nasledovalo vyhodnotenie. Bol som veľmi šťastný, pretože s bodmi, ktoré som mal, by som sa medzi dospelými mužmi umiestnil na

4. mieste. Bolo to 493 bodov.

Pre mňa bol asi najsilnejší a najúžasnejší ten moment na pódiu, keď som preberal medailu za prvé miesto v kategórii junior a do toho hral soundtrack z filmu Posledný Mohykán, ktorý tak milujem. V tom okamihu som si spomenul na svoje začiatky pred rokmi, kedy som nemal ani poriadne šípy a tak som si vystrúhal vlastné, s hrotom so zaostreným koncom opáleným nad ohňom. Pred očami som videl, ako pred rokmi držím nôž a strúham tú tyčku s myšlienkou: Raz chcem byť majster sveta... Podarilo sa. Luk nie je len nástroj, luk je cesta...

Natanael Šebest

V mene celej redakcie prajem nášmu talentovanému lukostrelcovi Natanaelovi v jeho športovej kariére veľa úspechov, čiže mnoho trafení a jasných cieľov a tiež skvelú formu pri reprezentácii na ME HDH IAA v auguste 2023 v Rumunsku.

Klaudia Majzlanová

755. výročie obce Pravenec

*Sedím a premýšľam, čo občas nemá konca.
Ako som sa dostala z východu do Pravenca?
Bola som tak vzdialená od tohto miesta,
no až sem, za láskou, dovedla ma cesta.
No a prečo by aj nie?*

*Láska, to je veľké poznanie,
čo v dospelosti mojej priviedla ma sem.*

Tu sa mi páči, tu navždy zostanem.

H.Š.Ivana

3. septembra 2022 sme si pripomenuli 755. výročie prvej písomnej zmienky našej obce v športovom areáli v Dedine. Oslavy začali slávnostnou sv. omšou v kostole Sv. Kataríny Alexan-

drijskej, po ktorej nasledoval futbalový zápas Dedina vs. Kolónia. V popoludňajších hodinách pokračoval program slávnostným príhovorom starostu obce Ing. Róberta Mikulášika, poslanca zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja JUDr. Ing. Jozef Stopka PhD. Hudobné osvieženie dopriali spevácka skupina Vrbinka z Pravenca, folklórna skupina Lubená z Poluvsia, cimbalová muzika z Poluvsia a skupina 2 Kusy. Vystúpenie sokoliarskej skupiny sv. Barona zo Štiavnických Baní bolo popretkávané históriou obce Pravenec, ukážkami práce s dravcami, kombinované vzdelávaním a zábavou. Starosta obce a Obecné zastupiteľstvo v Pravenci ocenili ďakovným listom občanov za dobrovoľnícku činnosť v prospech obce. Ďakovné listy obdržali občania, ktorí sa podieľali na testovaní:

MUDr. Martin Kurek, MUDr. Marianna Garajová, MUDr. Katarína Mlčáková, Katarína Hanusková, Miriama Minárová, Iveta Maslenová, Ján Zábojník, Ing. Jana Kmeťová, Jana Kmeťová, Ing. Miroslav Dzina, Jozef Majzlan, Lenka

Kmeťová, Eva Žillová, Katarína Filkorňová, Andrea Krajnerová, Kamil Kérek, Lívia Mendelová, Adriana Obertová.

Starosta obce a obecné zastupiteľstvo udelilo pamätné listy:

MTJ Pravenec – futbalový oddiel, víťaz šiestej ligy Oblastného futbalového zväzu Prievidza a víťaz pohára Oblastného futbalového zväzu Prievidza

MTJ Pravenec- turistický klub, za utváranie podmienok pre rozvoj turistiky

Spevácka skupina Vrbinka, za výrazný podiel na rozvoji kultúrno- spoločenského života v obci

Klub dôchodcov v časti Dedina, za utváranie podmienok pre aktivizáciu seniorov v časti Dedina

Klub dôchodcov v časti Kolónia, za utváranie podmienok pre aktivizáciu seniorov v časti Kolónia

Redakčná rada obecného časopisu Pravenčan/ka, za obetavú žurnalistickú prácu v prospech obyvateľov obce

Milan Barényi – majster sveta v cyklokrose z roku 2018, za

rozvoj športu a šírenie dobrého mena obce

Silvia Valová – víťazka polmaratónu na Medzinárodnom maratónne mieru z roku 2021 a mnohých ďalších bežeckých pretekov, za rozvoj športu a šírenie dobrého mena obce

Róbert Turic – účastník zimných paralympijských hier v parahokeji v Pekingu z roku 2022, za rozvoj športu a šírenie dobrého mena obce

Natanael Šebest- majster Slovenska v 3D lukostreľbe z roku 2022, za rozvoj športu a šírenie dobrého mena obce

Jozef Klimant- za dlhoročnú obetavú prácu v prospech obce

V programe zaznela aj informácia o spracovaní obecnej monografie od zostavovateľa a iniciátora myšlienky zhmotnenia histórie obce Pravenec Mgr. Jozefa Majzlana.

Vo večerných hodinách nasledovala tanečná zábava s DJ Urbanom a ohňostroj. Sprievodnými podujatiami bol remeselný jarmok, atrakcie pre deti- maľovanie na tvár, jazda na koni, skákacie hrady. Nechýbal ani guláš a výčap. Moderátorský post zaujala Eva Žideková v spolupráci s manželom Dušanom Židekom.

Spra-
co-

vala
Mgr.

Kaštiele a kúrie v Pravenci

Príprava monografie o Pravenci prináša mnohé nové poznatky, dokonca objavné či prekvapujúce. A tak je to aj pri nových zisteniach o kaštieloch a kúriách v našej obci. Za kaštieľ považujeme honosnejšie sídlo vidieckej šľachty, často poschodové, kúria je skromnejšia. Oba typy mali nielen obytnú a reprezentatívnu funkciu, ale aj obrannú, ktorá však v neskorších dobách zanikla.

V odbornej literatúre sú odkazy na Súpis pamiatok na Slovensku, v ktorom sa v Pravenci spomínajú tri kaštiele a dve kúrie, a to dokonca aj s popisom. Všetci poznáme tzv. Kuzmov kaštieľ, ktorý existuje dodnes. Pomenovaný je po rodine Kozmových (Kuzma je nesprávne!), jeho posledný majiteľ sa volal Dr.František Kozma a po vojne mu kaštieľ zostátnili. Dočasne tam bývali viaceré rodiny, kaštieľ sa využíval aj na iné účely. V susedstve dnešnej zastávky autobusov bola kováčska vyhňa, kde podkúvali kone. V roku 1961 tam bola triediareň vajec, slávna Vajčiareň, v tom čase najväčší zamestnávateľ v Dedine. V súčasnosti je kaštieľ kompletne rekonštruovaný a je z neho penzión. Nad bránou sú dva roky: 1707 -možný vznik a rok 1787, čo je dátum kompletnej rekonštrukcie. Väčšina z nás si ešte pamätá aj dvoch medvedov v erbe.

Druhý kaštieľ -Bošániovcov-si pamätajú už len najstarší Pravenčania. Stal v tesnom susedstve Kozmovho kaštiľa, na pozemku p.Pekárovej, asi 25 metrov od cesty. Bola to baroková dvojpodlažná budova postavená okolo roku 1780 z nepálenej tehly. V strede na hlavnej fasáde sa nachádzal balkón, zrejme kovový, pretože okolo roku 1900 ho preniesli do Nemeckého Pravna. Pred kaštieľom bola vraj krásna záhrada, z ktorej sa dodnes zachoval živý plot z orgovánu. Medzi vojnami sa v kaštieli konali kurzy varenia, Klimantovci tam mali kníhviazačstvo, ba niektoré izby sa prenajímali. Každá izba bola vybavená vstavanými kachľami, do ktorých sa prikladalo z chodby. Cez vojnu ho prevrátil delostrelecký granát. A ešte jedna pikantná klebeta: kaštieľ prehrál v kartách Filip Šovčík, ktorý bol istý čas jeho majiteľom. Kaštieľ postupne zbúrali v rokoch 1955-1958. Od pani Andrey Pekárovej Černíkovej pochádza fotografia -asi jediná- z roku okolo 1938, na ktorej je p.Anton Pekár ešte ako chlapec so svojou mamou pred kaštieľom. Takže sa zachovala aspoň podoba. (Foto č.1)

V Súpise pamiatok sa spomína aj tretí kaštieľ, ale takého v Pravenci niet. Aspoň sme si to donedávna mysleli. Až návšteva odborníčky-Dr.Zvedelovej „odhalila“ aj tretí kaštieľ. Na základe výsledkov prvého výskumu z roku 1954 identifikovala ako ďalší kaštieľ Pekáre kúriu. To je tá zanedbaná budova na T-éčku. Takže sa jednalo vlastne o terminologickú zmenu v pojmoch kaštieľ/kúria. Je ale zaujímavé, že tento kaštieľ či kúria mal dve opevnené veže. V jednej veži zriadili Bošániovci modlitebňu a pred ňou mala stáť drevená zvonica. V čase výskumu, v roku 1954, si ju najstarší Pravenčania ešte pamätali.

Zostávajú dve kúrie. Tá prvá je veľmi mladá. Postavili ju bratia Kmeťovci, bohatí gazdovia, ešte pred rokom 1890. Presný rok nevieme. Je to ten veľký poschodový štvorcový dom oproti kostolu.

Druhú kúria je ale možno najstaršia budova v Pravenci. Je to nedávno zreštaurovaná Salajka neďaleko ihriska. Podľa výborne zachovanej architektúry v exteriéri i interiéri sa môže jednať o renesančnú budovu s možným počiatkom po roku 1600. Na základe starej katastrálnej mapy a za spolupráce pamiatkárov, archeológov a predovšetkým

novej majiteľky, sme uskutočnili archeologický výskum, ktorý odhalil na juhozápadnom rohu budovy základy i zbytky múru obrannej veže! Je dokonca pravdepodobné, že aj pri druhom rohu bola obranná veža, ako napovedá zošíkmený roh budovy. V tom prípade by sa táto kúria/kaštieľ veľmi ponášala na kaštieľ napr. v turčianskych Necpaloch. A opäť zo staršej doby, ako sme si pôvodne mysleli. (Foto č.2)

Pravenec je jedinou hornonitrianskou dedinou severne od Prievidze, ktorá má takéto vzácne pamiatky.

foto č.1 Bošániovský kaštieľ

foto č.2: základy veže v Salajke

Spracoval: Jozef Majzlan

Husacie hody patria k jeseni. Na husacine si pochutnávali v tomto období už naši predkovia a robíme to aj my dodnes. Toto obdobie je pre husacie pochútky v podobe pečenej húsky, husacej pečienky a domácich lokší ako stvorené.

Naši prapredkovia husi tradične konzumovali na Martina. Pramene hovoria dokonca o svätomartinských husiach. Prečo práve na Martina? V tento deň naši predkovia oficiálne ukončili jesenné práce na poliach a pri tejto príležitosti sa konali hody a víno tieklo potokom. Tomu by sme rozumeli. Ale prečo jedli práve husi? O tom, prečo sa pečie 11. novembra hus, kolujú tri legendy. Jedna obviňuje husi, že svojím gáганím neprestajne vyrušovali sv. Martina Tourského počas kázni, a preto teraz pykajú za to na pekáči. Druhá legenda zas hovorí, že sv. Martin sa pred voľbou do biskupského úradu ukrýval zo skromnosti medzi husami, avšak ony ho gáганím prezradili. A do tretice: Verejným priznaním sa ku kresťanstvu vraj Martin na smrť rozhneval svojho pohanského otca a on sám na neho poslal vojakov. Tak sa Martin ukrýval až do dňa, kedy nestihol ujst' a skryl sa narýchlo do husacieho chlieva. Gáганie husí ale zaujalo vojaka, ktorý napokon lapil nielen hus, ale aj Martina. Trestom pre nezbedné husi bol rozsudok smrti. Odvtedy končia na pekáči – na počesť sv. Martina, ktorý bol 11. novembra 397 pochovaný vo francúzskom meste Tours. Tieto legendy sú spísané v Domovej pokladnici z roku 1863. Preto na svätého Martina, plače husia rodina. Ale prečo prišla táto tradícia práve z Južného Slovenska? Všetko to paradoxne naštartovala hospodárska kríza začiatkom 20. storočia. Kedysi sa totiž na tomto území, presnejšie v obci Slovenský Grob a v jej okolí nachádzali jazierka a močariská s množstvom husí a kačíc. A kríza donútila miestne gazdiné, aby chovali husi nielen na osobnú spotrebu, ale aj na predaj. Postupne ich začali ponúkať pečené a ich odbyt začal rásť. Predávali sa na trhoch nielen v Bratislave, ale aj v blízkom Pezinku a vo Svätom Jure.

Vznikla tak tradícia, počas ktorej sa každý piatok piekli husi v hlinených pekáčoch na chlieb. Vďaka tomu získavali husi požadovanú zlatohnedú farbu a chrumkavosť kože. Pribúdalo zákazníkov, ktorí postupne začali vyhľadávať túto delikatesu aj priamo v obci. Gazdinky potom hostili svojich návštevníkov aj u seba doma. Neskôr si zadovážili vlastné pece a zriaďovali sa aj osobitné miestnosti pre hostí cestujúcich do Grobu za husacinou. Obvyklý bol aj predaj pečených husí ponúkaných popri ceste, autám, ktoré obcou prechádzali.

V roku 1964 vznikla v Slovenskom Grobe prvá reštaurácia, ktorá sa zamerala na grobské špeciality a počas totality bola jedinou v obci. Po zmene režimu v roku 1989 sa následne aj veľa „domácich“ prevádzok zmenilo na reštaurácie.

Možno máte aj vy chuť na dobrú husacinku, ale nechce sa vám merať cestu na juh Slovenska. Preto stavte na kvalitný hlinený pekáč a máte vyhraté. **Recept je jednoduchý:**

- stredne veľká, asi 6-kilová hus
- 500 g soli

• trochu vody

Umytú hus dobre nasolte a nechajte deň odležať. Potom ju poriadne umyte, znovu osolte a vložte do pekáča. Podlejte trochu vody a pečte zakrytú pri 150 °C asi hodinu a pol. Hus odokryte, poprepichujte a polejte výpekom. Pečte odokrytú ďalšie 3 hodiny, ak treba, aj dlhšie. Počas pečenia ju pravidelne podlievajte výpekom. Ak nemáte hlinený pekáč alebo si netrúfate zjesť celú hus, skúste kačicu. Príprava je rovnaká, rozdiel je v pečení. Prvých 20 minút pečte pri teplote 220°C, potom ju znížte na 180°C a pečte 2-2,5 hodiny.

Skúseným gazdinkám netreba radiť s prípravou kapusty, ale možno tento nepoznate:

Nakrájanú cibuľu opražíme na oleji, pridáme 2 lyžičky kryštálového cukru a necháme jemne skaramelizovať. Pridáme kapustu nakrájanú na rezance. Osolíme, okoreníme, pridáme celú rascu a polejeme vodou (môžeme aj červeným vínom). Ak nastrúhame do kapusty jedno jablko, zjemníme túto prílohu. Prikryté dusíme. Po zmäknutí dochutíme octom a ak pridáme 1 – 2 lyžice ríbezľového džemu, kapusta nebude mať konkurenciu.

Možno si trúfnete aj na lokše:

• 1 kg zemiakov uvarených v šupke, vychladnuté, ošúpané, roztlčené alebo postrúhané na strúhadle (malá slza)

• 200 g hladkej múky

• soľ, masť z výpeku husi alebo kačice

Suroviny zmiesiť, vypracovať na hrubého hada, nakrájať na kúsky, z kúskov si vyvaľkáme placky a pečieme ich na suchej panvici, jednu za druhou. Každú po upečení potrieme masťou a ukladáme ich na seba.

Ak ste ochutnali tieto originál dobroty v oblasti, odkiaľ pochádzajú, určite vám neušlo, že lokše vedia chutiť aj nasladko. Preto si určite urobte viac a ochutnajte ich so slivkovým lekvárom, dobre posypané makom alebo mletými orechmi.

Ak vám už tečú slinky, ostáva vám jediné: Spísať nákupný zoznam, vybrať sa do obchodu, pozvať rodinu alebo priateľov a začať chystať...prajem dobrú chuť!

Klaudia Majzlanová

Zdroj: internet

Jesenné tenisové štvorhry

V sobotu, 24. septembra 2022, sa na kurte v časti Kolónia odohral ďalší tenisový turnaj, na ktorom sa zúčastnilo sedem dvojíc. Ivan Petrik- František Wesslerle, Peter Klimant- Peter Domanik, Július Gebrlín- Miroslav Fukas, Patrik Bobocký- Michal Hudek, Ľubomír Richter- Matej Bugár, Miloš Bobocký- Ľuboš Ivančík. Odohralo sa 16 zápasov. Celé doobedie sa nieslo v športovom a priateľskom duchu v príjemnom počasí za povzbudzovania prítomných divákov. Nechýbal tradičný guláš a pivo.

Futbalové okienko

Nová sezóna ročníka 2022/23 sa začala od augusta 2022

Muži : VII. liga ročník 2022/23

7.8. Pravenec - Kamenec 2 : 1/góly :

Stopka, Petráš

13.8. N. Pravno - Pravenec 0 : 3

21.8. Pravenec - N. Rudno 3 : 6/g- Jánoska , Drozd, Stopka

28.8. Skačany - Pravenec 5 : 3/ Jánoska 2, Drozd

4.9. Pravenec - Žabokreky 1 : 4/Petráš/

11.9. Pravenec - Handlová 3 : 1 /Stopka, Sobota, Škultéty/

DORAST : U 19

3.9. N. Pravno - Pravenec 4 : 0

10.9. Biskupice - Pravenec 3 : 1

Žiaci : U 15

4.9. Bojnice - Pravenec 0 : 2/Dvorský 2/

11.9. Pravenec - Ráztočno 6 : 0

Prípravka U 11

Cigel' - Pravenec 2 : 13/Barnák 7, Šujan 5, Pipiška 1

Pravenec - Kľačno 6 : 1/Šujan 5, Halaška 1/

Bojnice - Pravenec 4 : 6/Šujan 4, Barnák 2

Historickým úspechom pre náš futbal bolo víťazstvo v súťaži mužov v ročníku 2021/2022 ako aj ich víťazstvo v Pohári ObIFZ PD. Toto sa nám ešte nikdy v minulosti nepodarilo.

Ivan Klimant

Konečné víťazstvo si odniesli:

1. Peter Gebrlín- Miroslav Fukas,
2. František Wesslerle- Ivan Petrik,
3. Ľubomír Richter – Matej Bugár.

Jolana Bobocká

**S bolesťou v srdci Vám oznamujeme,
že nás navždy opustili**

Darina Majzlanová - 80 rokov

Milan Rendek - 83 rokov

Antónia Šovčíková - 84 rokov

Bohuslav Ševčík - 72 rokov

**Kvety sú úsmevom zeme.
Hviezdy sú úsmevom neba.
Dieťa je úsmevom Boha.**

Marko Ušiak

august

Natália Kmetová

august

Tobias Bugár

september

Vaše nápady, pripomienky, postrehy a príspevky radi uvítame aj v nasledujúcom čísle.

Vašou spoluprácou bude čítanie našich novín pestrejšie a zaujímavejšie pre všetkých.

Vašu poštu prijímame: V obecnej schránke, ktorá je umiestnená na OcÚ Pravenec a v časti kolónia v obecnej knižnici. Na e-mail: pravenec@centrum.sk

Pravenčan(ka) - noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec, EČ: EV50/08, ISSN 1337-8457

Vydáva - Obec Pravenec, 972 16 Pravenec 208, IČO: 00318434, nepredajné. Redakčná rada si vyhradzuje právo na konečnú korektúru a redigovanie - úpravu textov. Nevyžiadané rukopisy, fotografie a kresby redakcia nevracia. Za pochopenie ďakujeme.

Redakčná rada - Predseda: Ing. Róbert Mikulášik, šéfredaktorka: Mgr. Jolana Majzlanová, členovia: Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Mgr. Roman Mik.

Grafická úprava - Mgr. Roman Mik. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Fotografie sú chránené autorským zákonom. Podpísané články vyjadrujú názory autorov a nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa.